

Roller i Västra Götalandsregionens processtruktur

Västra Götalandsregionen (VGR) har som inriktning att arbeta processororienterat. Processerna ska tillsammans bidra till att VGR uppfyller sina samhällsuppdrag. Processerna ingår i en processtruktur där övergripande processer består av processområden som i sin tur samlar mer detaljerade processer. Processtrukturen samverkar med VGR:s övriga strukturer, och ansvariga för processer på olika nivåer har därför ansvar och uppgifter i denna samverkan.

Denna rutin beskriver ansvar kopplat till VGR:s processtruktur. Den tydliggör ansvar i arbetet med att definiera hur arbete ska göras i VGR på olika nivåer. Rutinens roller styr inte linjens ansvar att utföra arbetet, dess bemanning eller organisatoriska lösningar. Rollerna beskriver vilka frågor som ska hållas samman, inte hur arbetet ska organiseras.

Dokumentet är ett stöd för samverkan mellan processer, linjen, digitalisering och andra stödfunktioner. Det är en gemensam utgångspunkt som kommer att utvecklas i takt med att VGR:s processtruktur och relaterade styr- och samverkansformer förtydligas.

Sammanfattning

VGR:s processtruktur behöver fyra ansvarsroller för att hålla ihop processarbete regionalt och lokalt. Rollerna beskriver vilka frågor som behöver hållas samman och drivas, inte nya tjänster eller linjeansvar. De gör det möjligt att samordna processer över förvaltningar, stödja linjen och representera VGR i regional styrning.

Regional processägare – strategisk helhet

Regional processägare är högsta ansvariga för processerna inom ett större område (direktörsnivå). Rollen säkerställer att processerna tillsammans stödjer VGR:s samhällsuppdrag och att utveckling och förbättring prioriteras på en gemensam, strategisk nivå. Processägaren samordnar helheten över förvaltningar, fattar strategiska inriktningsbeslut och utser ansvariga för ingående processområden. Rollen är övergripande och strategisk, inte operativ.

Processområdesansvarig – samordning inom ett område

Processområdesansvarig ansvarar för ett sammanhållet område där flera processer ingår. Rollen tar fram strategisk och taktisk inriktning, samverkar med linjen på motsvarande nivå och leder uppföljning och utveckling av processerna. Den äger processernas behov av stöd (inklusive digitalt) och säkerställer att dessa hanteras. Rollen är strategisk och taktisk, och håller ihop helheten inom sitt område.

Regional processledare – utveckling och operativ samordning

Regional processledare ansvarar för en specifik process eller processgrupp. Rollen leder den taktiska planeringen av förbättringar, samverkar operativt med linjen och andra stödfunktioner. Den samlar in och lyfter processens behov av stöd och lösningar. Den samordnar lokala processledare och

säkerställer att processens utbildning, information, verktyg och kontinuitetsplanering finns på plats. Rollen är taktisk och operativ, och håller ihop processen regionalt.

Lokal processledare – lokal anpassning och stöd

Lokal processledare ansvarar för att processen fungerar i praktiken där den används. Rollen stödjer linjen lokalt, samordnar det lokala processarbetet, lyfter lokala behov och förutsättningar och bidrar i regional samordning. Rollen är operativ och verksamhetsnära, och säkerställer lokal förankring och funktion.

Syfte med rollerna

Rollerna skapar en tydlig kedja från strategisk helhet till lokal tillämpning. De gör det möjligt att samordna processer över förvaltningar, hålla ihop utveckling och förbättring och se till att processer fungerar där de används. Denna rutin utvecklas vidare när VGR:s processtruktur och samverkan förtydligas.

Innehåll

Roller i Västra Götalandsregionens processtruktur	1
Sammanfattning	2
Bakgrund	4
Aktuella förutsättningar	5
Roller	5
Regional processägare	7
Processområdesansvarig	7
Regional processledare	8
Lokal processledare	9
Relaterade dokument	10

Bakgrund

Redan när VGR bildades i slutet av 1990-talet uttalades att arbetet skulle vara processinriktat. Inledningsvis innebar detta främst att varje del av VGR arbetade med sina egna processer på sitt eget sätt. För att VGR ska fungera bättre som helhet är nu inriktningen att arbeta processororienterat. Det innebär att alla enskilda processer i första hand ska bidra – direkt eller indirekt – till att VGR uppfyller sina samhällsuppdrag enligt gällande regelverk, avtal och beslutade ambitioner. Först därefter ska varje process optimera sin egen del. Helheten går före delen.

Arbetet i en enskild process baseras på VGR:s processmodell – modell för arbete med en process, som gäller oavsett om processen är övergripande eller detaljerad. Till stöd finns även guiden Processarbete och den tidigare handboken i processutveckling som togs fram i VGR:s början.

Processer samverkar med varandra genom att en utleverans från en process utgör inleverans eller styrande eller stödjande förutsättning för en annan. Processer kan bestå av andra processer eller ingå i större processer. Det sätt på vilket processer förhåller sig till och påverkar varandra är det vi kallar processtruktur.

Processtrukturen är alltså en form av organisering av processerna.

Även om processtrukturen inte består av entydigt hierarkiska nivåer genom hela VGR, kan processer ändå klassificeras utifrån Processklassificeringen. Den möjliggör mellan två och femton nivåer från översta övergripande nivå till lägsta detaljeringsnivå och gör det också möjligt att hantera flera varianter av en process på samma nivå. Genom att hålla processklassificeringen åtskild från processtrukturen kan processtrukturen ha olika djup i olika delar av VGR utan att helheten går förlorad.

Processororientering innebär, förutom att sätta processer i en ordning som ger en fungerande helhet, också att andra strukturer orienteras mot processerna. I nuläget handlar detta framför allt om att portföljstyrningen av digitaliseringsinitiativ ska samverka

med processtrukturen. Det innebär att ansvariga för processer på rätt nivåer representerar verksamheten och dess behov i styrningen av digitaliseringsinitiativ.

Aktuella förutsättningar

Rollerna i VGR:s processtruktur är formade för att möta behov i samverkan med följande strukturer:

- VGR:s processtruktur (samverkan mellan processer)
- VGR:s organisationsstruktur
- VGR:s struktur för regional styrning, samordning och samverkan
- VGR:s portföljstyrning av digitaliseringsinitiativ

VGR håller successivt på att identifiera sina processer och placera dem i en sammanhållen processtruktur. Arbetet är inte färdigt och alla processer är ännu inte inplacerade i strukturen.

Portföljstyrningen av digitaliseringsinitiativ är relativt ny och har ännu inte funnit sin slutliga form. Samtidigt har Koncernstab digitalisering infört en ny modell för sin interna verksamhet. Dessa förändringar påverkar hur processtrukturen behöver samverka med andra strukturer.

När processtrukturen är mer fullt utvecklad, och när portföljstyrningen och andra närliggande strukturer stabiliserats, kan det finnas behov av att justera rollerna och precisera ansvarsfördelningen ytterligare.

Roller

Roller i processtrukturen utgår från de processrelaterade roller som beskrivs i VGR:s processmodell, där varje process kan ha en ansvarig (procesansvarig). Eftersom processer kan ha olika dignitet i processtrukturen baserat på processklassificeringen, från övergripande processområden till mer detaljerade processer, skulle en strikt kombination av processmodell och klassificering ge upphov till ett mycket stort antal möjliga roller, såsom

processblockansvarig, processområdesledare eller delprocessgruppsansvarig.

Dessa benämningar är precisa ur ett metodperspektiv, men mindre ändamålsenliga i samverkan med andra strukturer inom VGR. För att processtrukturen ska kunna fungera praktiskt i styrning, samordning och samverkan krävs rollbenämningar som kan förstås även av personer som inte är fullt insatta i processmodellens och klassificeringens detaljer.

Fyra roller har därför identifierats som nödvändiga att precisera och använda gemensamt i VGR:

- Regional processägare
- Processområdesansvarig
- Regional processledare
- Lokal processledare

Vid sidan av dessa kan ytterligare roller behöva finnas lokalt i processtrukturen, beroende på hur en process är organiserad. Samverkan med andra strukturer ska dock alltid utgå från de fyra rollerna ovan, eftersom de utgör VGR-gemensamma kontaktpunkter i styrning, samordning och utveckling.

Rollbeskrivningarna nedan utgår från att processen ansvarar för hur arbetet ska göras, medan linjeorganisationen ansvarar för att arbetet genomförs. Processen utgör därmed en styrande förutsättning för linjens ansvar. Samtidigt måste processen fungera i alla sammanhang där den används. Samverkan mellan process och linje är därför nödvändig, och sker i de forum linjen använder för regional styrning och samordning, exempelvis funktionsgrupper eller motsvarande.

Processansvar omfattar hur arbetet ska utföras. Det omfattar inte:

- personalansvar
- budgetansvar i linjen
- operativt ansvar för resultat
- beslut om lokala organisatoriska lösningar

- ansvar för förvaltning eller drift av digitaliseringslösningar

Regional processägare

Regional processägare är de högsta ansvariga för processer i VGR och beslutar om strategisk prioritering inom sitt ansvar. Rollen är strategisk och samordnande. Den innebär inte operativt ansvar, styrning över linjen eller beslut om lokala arbetsätt även om personen som bär rollen kan ha sådana ansvar genom andra roller.

- Har det övergripande ansvaret för ett eller flera processområden.
- Direktör i koncernledningsgruppen
- Samverkar med linjen på motsvarande nivå.
  - För flera av stödområdena ligger linjeansvar och processansvar på samma person
- Samverkan sker där linjen samlas, exempelvis en funktionsgrupp eller motsvarande
- Gör den övergripande (strategiska) prioriteringen av utveckling och förbättring av VGR:s processer tillsammans med de andra regionala processägarna.
- Beslutar den övergripande (strategiska) prioriteringen av utveckling och förbättring av processer inom sina processområden.
- Utser ansvariga för ingående processområden
- Företrädesvis en strategisk roll

Enligt processklassificeringen benämns rollen benämns processblockansvarig.

Processområdesansvarig

Processområdesansvarig beslutar om taktisk prioritering inom sitt område. Rollen säkerställer samordning inom ett processområde. Den ersätter inte linjens mandat och ansvarar inte för operativt genomförande. Personen som bär rollen kan dock ha sådana ansvar genom andra roller.

- Ansvarar för ett processområde
- Samverkar med linjen på motsvarande nivå
- Samverkan sker där linjen samlas regionalt, exempelvis en undergrupp till en funktionsgrupp eller motsvarande
- Rollen kan kombineras med funktionsroll eller motsvarande
- Gör den övergripande (strategiska) prioriteringen av utveckling och förbättring av processer inom processägarens processområden tillsammans med andra processområdesansvariga och den regionala processägaren.
- Tar fram den övergripande (strategiska) prioriteringen av utveckling och förbättring av processer inom sitt processområde.
- Gör den taktiska prioriteringen och planeringen för utveckling och förbättring av processerna inom sitt processområde
- Styr, leder och följer upp utvecklingen av processerna inom processområdet.
- Äger behoven av stöd till processerna inom processområdet
  - Fastställer formuleringarna av behoven
  - Gör och följer upp överenskommelser om stöd/lösningar för att tillgodose behoven
- Utser ansvariga för ingående processer/processgrupper
- Företrädesvis en strategisk och taktisk roll

Enligt processklassificeringen benämns rollen också processområdesansvarig.

Regional processledare

Regional processledare föreslår och bereder beslut, leder operativ utveckling och förvaltning. Rollen leder och koordinerar utvecklingen av processen, men ansvarar inte för linjens genomförande eller bemanning. I vissa fall kan personen som bär rollen ha sådana ansvar genom andra roller.

- Ansvarar för en process eller en processgrupp
- Samverkar med linjen på motsvarande nivå
- Samverkan sker där linjen samlas regionalt
- Gör den taktiska prioriteringen och planeringen av utveckling och förbättring av processer inom processområdet tillsammans med andra processledare och processområdesansvarig.
- Gör den taktiska prioriteringen och planeringen för utveckling och förbättring av sin process/processgrupp.
- Styr, leder och följer upp utvecklingen av sina processer
- Sammanställer behoven av stöd till sina processer
- För talan om stöd/lösningars förmåga att tillgodose behoven
- Utser vid behov ansvariga för ingående processer
- Leder den regionala samordningen av operativt processarbete
- Säkerställer att information och utbildning om processen och dess verktyg är tillgängligt i tillräcklig omfattning för dem som ska använda processen
- Säkerställer kontinuitetsplanering för processen/processgruppen
- Säkerställer informationskartläggning för processen/processgruppen
- Företrädesvis en taktisk och operativ roll

Enligt processklassificeringen benämns rollen processgruppsansvarig eller produktionsprocessansvarig.

Lokal processledare

Lokal processledare genomför operativt processarbete lokalt och lyfter behov. Rollen stödjer linjen lokalt. Den har inget linjemandat och ersätter inte lokala chefers ansvar. Ibland är det dock en lokal chef med linjemandat som bär rollen.

- Ansvarar för en lokal process eller lokal variant av regional process
- Samverkar med lokala linjen
- Gör den taktiska prioriteringen och planeringen av utveckling och förbättring av processen tillsammans med andra lokala processledare och regional processledare.
- Styr, leder, samordnar, driver och följer upp processarbetet lokalt
- Sammanställer de lokala behoven av stöd till processen
- Sammanställer lokala förutsättningar processen
- För talan om stöd/lösningars förmåga att tillgodose behoven lokalt
- Bidrar i den regionala samordningen av operativt processarbete
- Företrädesvis en operativ roll

Enligt processklassificeringen benämns rollen på lite olika vis beroende på hur klassificeringen görs. Möjliga benämningar är till exempel subprocessgruppsansvarig, delproduktionsprocessledare.

Relaterade dokument

[Processmodell för Västra Götalandsregionen.pdf](#)

[Processklassificering i Västra Götalandsregionen.pdf](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Sven Tåpptorp, (sveta1), Strateg

Godkänd av: Johan Flarup, (johfl), Direktör

Dokument-ID: RS7847-355747063-183

Version: 1.0

Giltig från: 2026-03-06

Giltig till: 2028-03-06